

TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE RIIKLIK KORRALDAMINE

Töörühma koosolek
15.12.2020

Mariann Saaliste
teadusosakonna peaekspert

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Töörühma

3.koosoleku päevakord

1. Eesti Teadusagentuuri roll ja ülesanded
2. Eesti Teaduste Akadeemia kajastamine TAKSis
3. HTM ülesanded TAKSis
4. Innovatsiooni teemade kajastamine TAKSis

Kokkuvõtte varasematest
aruteludest

Kokkuvõte tööühma 2.koosolekust

ETAGi roll ja ülesanded

Teema 1: ETAGi sõltumatus oma tegevuses

ETAGi sõltumatus ja pädevus konkurentsipõhiste uurimistoetuste jagamisega seotud tegevustes

Teema 2: erinevate osapoolte osalemine toetuste jagamisel

ETAG kui kompetentsikeskus teadusprojektide rahastamisel

Teema 3: valdkondliku mitmekesisuse tagamine

Arutelu teemal, kas valdkondlik mitmekesisus peab olema saavutatud kogu avaliku rahastuse ulatuses või konkreetsete rahastusinstrumentide piires.

Kokkuvõte tööühma 2.koosolekust

HTM ja MKM roll ja ülesanded

- HTM ja MKM koostöö
- HTM võimalik roll TA tegevuse koordineerimisel
- EAS kui MKM rakendusasutuse võimalik kajastamine seaduses

Eesti Teaduste Akadeemia roll ja ülesanded

- Kajastamine TAKSis vs ETA oma seadus
- ETA rollid lisaks teadlaste ühenduseks olemisele

ETAG roll ja ülesanded

ETAG ülesanded (detailsem)

- 1) korraldab ja viib läbi uurimistoetuste **taotluste jt teadus- ja arendustegevust toetavate instrumentide taotluste menetlemise** ning määrab toetused;
- 2) analüüsib uurimistoetuste kasutamise tulemuslikkust ja mõju ühiskonnas;
- 3) jälgib ja analüüsib uurimistoetuse kasutamisel tekkinud teadusliku informatsiooni avalikku kättesaadavust ning teaduseetika põhimõtete ja hea teadustava järgimist uurimistoetuste kasutamisel;
- 4) korraldab teadusprogrammides, sealhulgas rahvusvahelistes teadusprogrammides osalemiseks võetud kohustuste täitmist;
- 5) **osaleb riiklike ja Euroopa Liidu teadus- ja arendustegevusega seotud programmide ettevalmistamisel, koordineerib ja rakendab neid, arendades/ koordineerides muuhulgas koostööd ministeeriumite vahel;**
- 6) korraldab Eesti teadus- ja arendusasutuste teadus- ja arendustegevuse evalveerimist;
- 7) **töötleb volitatud töötlejana Eesti Teadusinfosüsteemi;**
- 8) tutvustab Eesti teaduse saavutusi avalikkusele ja huvigruppidele Eestis ja väljaspool Eestit ning edendab teaduskommunikatsiooni;
- 9) **annab ja vahendab teadus- ja arendustegevusega ning nende tegevuste populariseerimisega seotud auhindu ja tunnustusi ning korraldab teadustööde riiklikke konkursse;**
- 10) täidab teisi talle õigusaktidega pandud ülesandeid.

ETAG ülesanded (üldisem)

- 1) rahastab teaduslikke uurimisprojekte konkurentsipõhistes rahastamisinstrumentides;
- 2) edendab rahvusvahelist teaduskoostööd;
- 3) osaleb teaduse kvaliteedi hindamisel;
- 4) toetab teadus- ja innovatsioonipoliitikat teadus- ja arendustegevuse kohta informatsiooni kogumise ja analüüsiga;
- 5) edendab teaduse populariseerimist ja teaduskommunikatsiooni.

ETAG tegevuspõhimõtted

Eesti Teadusagentuur:

- 1) kaasab oma tegevusse pädevaid eksperte ning arvestab otsuste tegemisel nende hinnanguid;
- 2) tegutseb kooskõlas teadus- ja arendustegevust suunavate valdkonna arengukavadega;
- 3) lähtub oma tegevuses teaduseetika põhimõtetest ja heast teadustavast;
- 4) on rahastamisotsuste tegemisel ja menetlemisel sõltumatu.

Eesti Teaduste Akadeemia
kajastamine TAKSis

Eesti Teaduste Akadeemia: aruteluks

1. Peatükk Üldsätted

§ 4. Eesti Teaduste Akadeemia

(1) Eesti Teaduste Akadeemia on kõrge teadusliku kvalifikatsiooniga teadlaste ühendus, mille ülesandeks on aidata kaasa Eesti teaduse arengule ja taseme tõstmisele ning teadustulemuste rakendamisele Eesti huvides.

(2) Eesti Teaduste Akadeemia on avalik-õiguslik juriidiline isik, kes tegutseb Eesti Teaduste Akadeemia seaduse, käesoleva seaduse, teiste õigusaktide ja oma põhikirja alusel.

(3) Eesti Teaduste Akadeemia korraldab avaliku konkursi uurija-professori valimiseks, lähtudes sellest, et uurija-professoriks võib kandideerida isik, kes on töötanud akadeemiliste ametikohtade kõrgematel astmetel vähemalt kümme aastat ja kelle juhendamisel on kaitstud doktorikraade. Uurija-professorile makstakse uurija-professori tasu riigieelarvest Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarve kaudu või muudest Eesti Teaduste Akadeemiale selleks otstarbeks eraldatud vahenditest.

MILLISES OSAS VAJAB MUUTMIST?

HTM ja MKM ülesanded

Vabariigi Valitsus

- 1) kujundab Eesti eeldusi, tingimusi ning vajadusi arvestavat teadus- ja arenduspoliitikat ning valmistab ette riigi teadus- ja arendustegevust suunavaid valdkonna arengukavasid;
- 2) vähemalt kord aastas esitab peaminister Riigikogule Vabariigi Valitsuse nimel ülevaate teadus- ja arendustegevuse olukorrast ning valitsuse poliitikast selles valdkonnas;
- 3) tagab ministeeriumidevahelise koostöö teadus- ja arenduspoliitika elluviimisel, arvestades Teadus- ja Arendusnõukogu ettepanekuid;
- 4¹) kehtestab teaduspoliitika komisjoni moodustamise korra ja töökorra ning kinnitab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul kuni kolmeks aastaks selle koosseisu;
- 4²) kehtestab innovatsioonipoliitika komisjoni moodustamise korra ja töökorra ning kinnitab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul kuni kolmeks aastaks selle koosseisu;
- 5) moodustab, korraldab ümber ja lõpetab riigi teadus- ja arendusasutuste tegevuse neid haldava ministeeriumi ettepanekul, kuulanud ära Teadus- ja Arendusnõukogu seisukoha;
- 6) otsustab Eesti osalemise rahvusvahelises teadus- ja arendustegevusalases koostöös riiklikul tasemel;

HTM ülesanded TAKSis

- 1) ~~teostab~~ **kavandab** riiklikku teaduspoliitikat ning korraldab **sellega seonduvat** teadus- ja arendustegevust;
- 2) töötab välja ja esitab Vabariigi Valitsusele ettepanekuid teaduspoliitika kohta;
- 3) **koordineerib riigi/ministeeriumite teadus- ja arendustegevuse kavandamist ja elluviimist**;
- 4) korraldab ~~teadus- ja arendusasutuste~~ teadus- ja arendustegevuse finantseerimist **riigieelarvest**;
- ~~4) korraldab teadusraamatukogudele teadusinformatsiooni hankimise finantseerimist~~;
- 5) koordineerib riiklikul tasandil rahvusvahelist teadusalast koostööd ja korraldab selle finantseerimist;
- 6) ~~koordineerib teadusraamatukogude ühtse komplekteerimiskava koostamist~~;
- 7) korraldab teadus- ja arendustegevuse evalveerimist ~~või volitab selleks vastava halduslepingu sõlmimisega riigi asutatud sihtasutust~~ ning teostab selle üle järelevalvet;
- 8) korraldab teadus- **ja arendustegevuse** valdkonna riiklike konkursse ja kehtestab nende läbiviimise tingimused ja korra;
- 9) täidab muid käesoleva lõike punktides 1–8 nimetatud valdkondades temale seadusega või seaduse alusel pandud ülesandeid.

MILLISES OSAS VAJAB MUUTMIST?

MKM ülesanded TAKSis

- 1) **teostab riiklikku innovatsioonipoliitikat ning** korraldab tehnoloogilist arendustegevust ja innovatsiooni;
- 2) töötab välja ja esitab Vabariigi Valitsusele ettepanekuid tehnoloogilise arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika kohta;
- 3) korraldab **ettevõtete** ~~rakendus~~uuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni finantseerimist;
- 4) koordineerib **riiklikul tasemel** ~~ja korraldab~~ rahvusvahelist tehnoloogiaalast koostööd ning vajadusel korraldab selle Eesti-poolset finantseerimist;
- 5) täidab muid käesoleva lõike punktides 1-4 nimetatud valdkondades temale seadusega või seaduse alusel pandud ülesandeid.
- 6) **korrastab arendustegevuse pakkumise poolt**

MILLISES OSAS VAJAB MUUTMIST?

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

(1) Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus on riigi sihtasutus, mille ülesanded tehnoloogilise arendustegevuse ja innovatsiooni korraldamisel on:

- 1) kasvatada ettevõtete teadus-ja arendustegevuse ning innovatsiooni teadlikust;
- 2) kasvatada ettevõtete teadus-ja arendustegevuse ning innovatsiooni võimekust;
- 3) toetada ettevõtete teadus-ja arendustegevuse ning innovatsiooni projekte/ viia ellu (rahastada) ettevõtete teadus-ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetusmeetmeid;
- 4) toetada ettevõtete rahvusvahelistumist ja osalemist rahvusvahelistes teadmusvõrgustikes;
- 5) analüüsida ja seirata innovatsioonikeskkonda ning innovatsioonipoliitika elluviimist.

(2) Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus:

- 1) kaasab oma tegevusse pädevaid eksperte ning arvestab otsuste tegemisel nende hinnanguid;
- 2) tegutseb kooskõlas teadus- ja arendustegevust suunavate valdkonna arengukavadega;
- 3) on rahastamisotsuste tegemisel ja menetlemisel sõltumatu.

MILLISES OSAS VAJAB MUUTMIST?

HTM ja MKM ühisosa

Lisada seadusesse järgmine säte:

HTM ja MKM korraldavad/vastutavad ühiselt teadus- ja arendustegevuse ja innovatsioonisüsteemi tervikliku toime eest sh korraldavad ühiselt arendustegevust ja/või teadmussiiret teadusasutuste ja ettevõtete vahel.

MILLISES OSAS VAJAB MUUTMIST?

Kokkuvõte ja ettepanekud

Edasine ajakava

Teemad	Koosoleku aeg
3.Koosolek	08.12.2020
Töörühma töö jätkumine	II kv 2021

TAKS protsessi kajastamine veebis:

<https://www.hm.ee/et/taks>

Täna

Hoiame kontakti

hm.ee

@haridusministeerium

@haridusmin